

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเกษตรของครอบครัวในชนบท และผลกระทบต่อการใช้แรงงานเด็กเล็ก	
ชื่อผู้เขียน	นางปริยาภรณ์ กิติชัยวรรณ	
ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต	สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.พศิน เตงจวง	ประธานกรรมการ
	อาจารย์วิสุทธิ วานิช	กรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยงยุทธ เปลี่ยนผลุง	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการใช้แรงงานเด็กเล็กของครอบครัวที่ทำการเกษตรในรูปแบบดั้งเดิม ศึกษาการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเกษตรและผลกระทบต่อลักษณะการใช้แรงงานเด็กเล็กของครอบครัวในชนบท

การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์เจาะลึกแบบไม่เป็นทางการจากผู้ให้ข้อมูลหลัก และการสังเกตปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องในชุมชน ข้อมูลได้รับการวิเคราะห์ แยกแยะ จัดหมวดหมู่ นำเสนอโดยการบรรยาย และสรุปเชิงวิเคราะห์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

การใช้แรงงานเด็กเล็กของครอบครัวที่ทำการเกษตรในรูปแบบดั้งเดิมนั้น สมาชิกในครอบครัวต่างก็มีส่วนร่วมในการเลี้ยงดูและอบรมสั่งสอนเด็กเล็ก ไม่ว่าครอบครัวนั้นจะเป็นครอบครัวเดี่ยว ครอบครัวขยาย หรือครอบครัวของเด็กที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดา ทั้งนี้เนื่องจากสมาชิกในครอบครัวที่ทำการเกษตรในรูปแบบดั้งเดิมนั้น ไม่ต้องใช้เวลาในการดูแลเอาใจใส่พืชที่ปลูกเหมือนกับครอบครัวที่ทำการเกษตรในรูปแบบใหม่ เมื่อไม่ต้องดูแลเอาใจใส่พืชที่ปลูกมากสมาชิกในครอบครัวก็มีเวลาอยู่ด้วยกันอย่างพร้อมหน้าพร้อมตา โดยเฉพาะผู้เป็นแม่ไม่จำเป็นต้องออกไปทำงานในไร่นาทุกวันเหมือนแม่ในครอบครัวที่ทำการเกษตรในรูปแบบใหม่ มีจึงมีเวลาอยู่บ้านเลี้ยงลูก ดูแลทั้งด้านอาหาร สุขภาพ และเอาใจใส่ในด้านต่าง ๆ เด็กในครอบครัวที่พ่อแม่และผู้ปกครองทำการเกษตรในรูปแบบดั้งเดิมจึงมีโอกาสได้คัมนมแม่ ได้รับอาหารที่มีประโยชน์ ได้รับการดูแลเอาใจใส่ในด้านสุขภาพจากสมาชิกในครอบครัว มีเวลาได้อยู่ร่วมกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน และได้ติดตามพ่อแม่ผู้ปกครองออกไป

ร่วมงานในชุมชนอยู่เสมอ เด็กในครอบครัวที่พ่อแม่ผู้ปกครองทำการเกษตรในรูปแบบดั้งเดิม ถูกส่งไปฝากเลี้ยงที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประจำหมู่บ้านช้ากว่าเด็กในครอบครัวที่ทำการเกษตรในรูปแบบใหม่ คือเข้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเมื่อมีอายุครบเกณฑ์ หรือมีอายุประมาณ 3 ขวบขึ้นไป ดังนั้นเด็กเหล่านี้จึงมีโอกาสดได้อยู่กับครอบครัวมากกว่าเด็กในครอบครัวที่ทำการเกษตรในรูปแบบใหม่

การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเกษตรของครอบครัวได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อลักษณะการเลี้ยงดูเด็กเล็กในด้านต่าง ๆ ได้แก่ บทบาทของสมาชิกครอบครัวในการเลี้ยงดูและอบรมสั่งสอนการดูแลสุขภาพ การดูแลด้านอาหาร การให้เวลา ให้ความสำคัญแก่เด็ก และความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครอบครัวและชุมชน ทั้งนี้เนื่องจากครอบครัวที่ทำการเกษตรในรูปแบบใหม่ต้องใช้เวลาในการดูแลเอาใจใส่พืชที่ปลูกตลอดระยะเวลาของการปลูก เพื่อให้ได้ผลผลิตตามความต้องการของตลาด เมื่อต้องใช้เวลาในการเอาใจใส่พืชที่ปลูกมาก ทำให้สมาชิกในครอบครัวไม่มีเวลาได้อยู่ด้วยกันอย่างพร้อมหน้าพร้อมตา และแม่ในครอบครัวที่ทำการเกษตรรูปแบบใหม่ต้องออกไปทำงานตั้งแต่ลูกยังเล็กอยู่ ภาระในการดูแลเด็กจึงตกเป็นของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัว หรือคนรับจ้างเลี้ยง เมื่อเด็กเริ่มเดินได้หรือมีอายุได้ประมาณ 1 ขวบ 6 เดือนขึ้นไป พ่อแม่ หรือผู้ปกครองก็ส่งเด็กไปฝากเลี้ยงที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประจำหมู่บ้าน เด็กจึงใช้ชีวิตอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตั้งแต่เช้าถึงเย็น ในช่วงวันจันทร์ถึงวันศุกร์ เด็กมีโอกาสดได้อยู่กับสมาชิกในครอบครัวหลังจากที่กลับมาจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือเสาร์อาทิตย์เท่านั้น แต่ถ้าพ่อแม่ต้องทำงาน เด็ก ๆ ต้องไปอยู่ที่สวน หรืออยู่กับสมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัว เช่น ย่า ขาย หรือพี่ ทำให้เด็กมีโอกาสดได้อยู่กับสมาชิกในครอบครัวโดยเฉพาะพ่อแม่แม่น้อยลง และมีโอกาสดได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับสมาชิกในครอบครัวน้อยลงเช่นกัน

Thesis Title Changes in Agricultural Styles of Rural Families and Impact on
Young Children Rearing

Author Mrs.Preeyaporn Kitichaiwan

M.Ed. Nonformal Education

Examining Committee

Assoc.Prof.Dr.Phasina Tangchuang Chairman

Lect.Visut Vanich Member

Asst.Prof.Yongyudh Plianpadung Member

Abstract

This thesis was aimed at probing issues related to child rearing practiced by rural families engaged in traditional agriculture. At the same time, it examined changes in agricultural patterns and practices as well as their impact upon child-rearing patterns and practices.

Data collection relied on group discussions and informal in-depth interviews key informants who comprised members of 5 traditional agriculture families with 2-5 year-old children and 5 modern agriculture ones also with 2-5 year-old children. Collected data were subsequently cross-checked, classified, analyzed, and analytically and descriptively presented.

Findings were as follows:

As far as child rearing in traditional agriculture families was concerned, it was found that all members of the families, be they nuclear, extended ones or those in which children were not living with their parents, had somehow or other taken part in bringing up the children. This was so because members of such families did not have to spend much time tending their crops the way those of modern agriculture families did. Therefore, they had time to help look after the children. Particularly, since mothers did not have to go to work in the field everyday, they were able to spend more time with their offspring breast-feeding them, giving them good and nutritious food, and taking good and close care of their health

both at normal times and when they were sick. Moreover, children of these families were sent to the child development center later than those of the other type of families, normally when they were 3 years old and up.

Agricultural pattern and practice changes affected child rearing in a number of ways. For example, family members had less and less time with the children since they had to pay more attention to, and subsequently spend more time on, the crops they had planted in order to obtain quality produce the market needed. Adult members of the families had less time to devote to the children's health and dietary needs. The farmer's relationships and interactions with the latter be less and less frequent, quantitatively and qualitatively. Mothers in the modern farming families had to go out to work even when their babies were still very young. The rearing burden inevitably fell upon other family members or hired caretakers/baby sitters. When those babies began to walk or turned approximately one-and-a-half years old, parents or custodians would wend them to the village child care and development center where they were taken care of from morning to evening, Mondays to Fridays. The only times those children had with family members were those following a return from the child care and development center and/or over the weekend.